

JULIE COHEN

Zij, jij en ik

ROMAN

‘Herkenbaar voor alle generaties.

Een aanrader!’ ★★★★★

Telegraaf VROUW

Eveneens van Julie Cohen:

Charmante leugen
De stunt van haar leven
Samen

1

Honor

De laatste fase van Honor Levinsons leven begon boven aan de trap van haar huis in Noord-Londen.

De ramen waren twee dagen ervoor gelapt door de jongeman die elke lente langskwam met zijn emmer en ladder. De zon scheen door de ruiten en verwarmde een strook vloerbedekking en muur, en aaide langs Honors wang toen ze erdoor liep op weg naar de trap, met een mand vuil wasgoed.

Ze dacht aan de was van vroeger: het gewicht van gymkleden en broeken met modderkorsten op de knieën. Schooluniformen en tinkleden, overhemden die gestreken moesten worden, ondergoed en nette broeken en zakdoeken. Zo veel wassen, week in, week uit, de ene na de andere, genadeloos, en dat voor maar één vrouw en één kind. Het voelde wel eens alsof haar hele huis volhing met druipende kleden. Ze moest door een jungle van drogende sokken en panty's laveren om in bad te kunnen stappen. Voor iets wat zo veel tijd en moeite kostte, kreeg het wassen van kleding te weinig waardering in de literatuur.

Deze middag lagen er twee blouses, een hemd, een rok en drie onderbroeken in haar wasmand. Ze waren geen van alle echt vuil; wat deed ze tegenwoordig ook nog waar ze vuil bij zouden kunnen worden? De dagen van zweet en aarde en geknoei lagen achter haar. Haar mand was licht, zo licht als de zonnestralen in haar ooghoek.

Honor zette de mand tegen haar heup en legde haar hand op de trapleuning. Het hout was ook warm van de zon. Beneden, op de begane grond, rinkelde de telefoon. Ze deed een stap naar voren om de eerste trede te nemen en ze miste.

De schok was niet het feit dat ze viel. De schok was dat ze de trede had gemist, dat haar lichaam de taal van het huis was vergeten, hoe ze moest doen wat ze bijna haar hele leven elke dag had gedaan. Honor stak haar handen uit om zichzelf te remmen, maar de leuning glipte uit haar greep en ze kwam hard met haar heup tegen het stootbord aan en bleef vallen, met haar rug over de houten traptreden slippend.

‘Stephen!’ riep ze in de lege lucht.

Geen pijn, nog niet, alleen gebonk terwijl ze over de laatste treden gleed naar waar niemand haar zou opvangen. De achterkant van haar hoofd stuitte van een trede omhoog en ze zag sterren. Zoiets fels had ze al in tijden niet gezien.

Ze kende dit gevoel, alsof ze het in haar hoofd al heel vaak had afgespeeld. Dat laatste moment, even vertrouwd als een kind of een minnaar.

Onder aan de trap kwam ze tot stilstand, de armen en benen gespreid over de vloer. De telefoon ging voor de tweede keer over. Twee keer rinkelen, dacht Honor. Het is allemaal gebeurd tussen het rinkelen van de telefoon door.

Nu voelde ze het, tenminste, voor een deel: de achterkant van haar hoofd, haar heup, haar rug, haar achterwerk, haar ellebogen – het was eerder de impact dan pijn. Haar hoofd lag op de laatste trede. Ze lag in een ander plasje zonlicht en schittering. Maar ze leefde. Toen ze Stephens naam had geroepen was ze er nog zeker van dat ze het niet zou overleven.

Honor voelde aan haar achterhoofd. Dat was warm en nat, en toen ze haar hand bekeek zag ze dat die trilde en onder het bloed zat.

Met die aanblik kwam de pijn.

‘Stephen,’ zei ze nog eens en haar stem was die van een ander, een oude, zwakke vrouw.

Honor ging zitten en negeerde haar gillende rug, haar bonkende hoofd. Ze zoog lucht naar binnen en probeerde zich op te trekken aan de trapleuning.

Ze viel meteen weer terug, en gilte van de pijn in haar heup.

De telefoon ging een derde keer over, of misschien was het wel de vierde keer. Gebroken heup, alleenstaande oude vrouw, wat een cliché, zeg. Na al die jaren van geworstel was ze een cliché geworden. Voorzichtig, met ingehouden adem, keerde Honor zich om, zodat ze op haar linkerzij kwam te liggen, de zijde zonder gebroken heup. Met haar armen en haar linkervoet duwde ze zich over de houten vloer en tijgerde naar de telefoon.

Op elke verdieping in haar huis stond een toestel: eentje in haar slaapkamer, een in de keuken, in het souterrain, en eentje hier op de begane grond, in de zitkamer. Haar mobieltje lag boven in de slaapkamer. Honor kroop door de deuropening, slippend op haar vochtige handen en haar zwakke voet, in de richting van het Perzische kleed. Daar rustte ze even uit, met de kriebelende wol tegen haar wang. Er droop bloed uit haar achterhoofd over haar gezicht. Dat moet met koud water uitgespoeld worden, dacht ze, en de telefoon ging nog eens over, voor de zesde keer? De tiende?

Hij ging al over zolang ze zich kon herinneren, en ze had nog een meter te kruipen.

Ze nam een diepe teug lucht die smaakte naar stof en wol en ze duwde zich weer voorwaarts. Over het kleed was dat moeilijker. Zodra ze hier weer bovenop was zou ze dit kleed in de eerste de beste vuilcontainer kieperen, met bloedvlekken en al.

De telefoon lag op een bijzettafeltje naast de bank. Ze wurmde zich er de laatste decimeters naartoe en gebruikte haar schouder om zich voort te stuwen. Honor haakte haar arm om het tafelpootje, trok zo hard als ze kon, en het tafeltje viel om. God zij dank voor waaibomenmeubels.

Gelukkig landde de telefoon naast haar, met de hoorn van de haak. Ze greep ernaar met haar goede hand. ‘Hallo?’ zei ze. ‘Hallo, ik heb hulp nodig.’

Een stilte. Haar haar was losgeraakt en hing in haar gezicht, donker van het bloed. Ze voelde het zweet op haar bovenlip. Het was al even geleden dat ze voor het laatst had gezweet.

‘Ja, mevrouw,’ antwoordde de stem aan de andere kant van de lijn eindelijk, met een zwaar accent. ‘Goedendag, u spreekt met Edward van Computer Access Services. Ik bel u vanwege uw probleem met uw Windows?’

‘Rot op,’ zei ze glashelder en ze drukte de telefoon in om op te hangen. Toen belde ze 999. ‘Ik heb een ambulance nodig,’ zei ze tegen de medewerker en ze wachtte miljoenen uren voor ze eindelijk werd doorverbonden.

‘Met de ambulancedienst, kunt u mij zeggen wat de aard en de locatie van het noodgeval is?’

‘Ik ben van de trap gevallen en ik heb mijn heup gebroken en mijn hoofd bloedt.’ Ze gaf de kalm klinkende dame haar adres.

‘Goed, mevrouw, ik heb de dienst geïnformeerd en ik blijf ondertussen aan de lijn om te proberen u te helpen tijdens het wachten. U zegt dat u uw hoofd hebt verwond en uw heup hebt gebroken? Hebt u ook moeite met ademen?’

‘Dat is ongeveer het enige waar ik geen moeite mee heb.’

‘Goed zo.’

‘Je hoeft me niet zo te betuttelen. Ik ben oud genoeg om je grootmoeder te kunnen zijn. Ik heet Honor.’

‘Goed, Honor,’ zei de medewerkster met een glimpje humor in haar stem. ‘Het is een goed teken dat je me op mijn kop geeft, eerlijk gezegd. Is er iemand bij je in de buurt?’

‘Ik ben alleen.’

‘Bloedt je hoofd nog?’

‘Ja.’

‘Oké, Honor, heb je iets bij de hand wat je ertegenaan kunt drukken om het bloeden te stelpen?’

Ze greep boven haar hoofd. Een kussentje dat na jarenlang gebruik bijna plat was lag bij de rand van de bank. Honor trok het eraf. Ze duwde het kussentje tegen haar achterhoofd en beet op

haar tanden toen ze de stekende pijn voelde. Met haar andere hand hield ze de telefoon tegen haar oor. Hij was glibberig van het bloed.

‘Heb ik gedaan,’ zei ze tegen de vrouw aan de andere kant van de lijn.

‘Dat is mooi.’ Ze klonk jong en vrolijk. Net als Jo. Honor deed haar ogen dicht en stelde zich golvend haar voor en een roze, glimlachende mond.

‘Honor, ben je er nog?’

Ze schudde haar hoofd in een poging om de gedachten van zich af te schudden. *Ben je er nog*, weer zo’n cliché, alsof het ertoe deed dat ze er was, terwijl ze juist nog nooit zo alleen was geweest.

‘Ik kan niet naar de deur om de ambulancemensen binnen te laten, maar er ligt een sleutel in de blauwe bloempot met de geranium.’ Er klonk gegons in haar oor; vanuit het hart van haar wereld werd het steeds zwarter. ‘Ik ga nu flauwvallen, dus ik hoop dat ze snel komen.’

Ze staat boven aan de trap en het lawaai van het feestje zwelt aan. Ze steunt op de trapleuning en ziet de bovenkant van een mannenhoofd onder zich. Hij heeft donker haar, glanzend en dik, en hij draagt een pak van bruin tweed. Hij is langer dan de mensen die om hem heen staan. In zijn ene hand houdt hij een drankje vast, whisky, en de andere hand laat hij rusten op de ronde bal boven op de trapspijl.

Elk detail is zo helder. Scherp.

‘Hoe heet hij?’ vraagt ze aan Cissy, die naast haar staat.

‘Hoezo, heb je hem dan nog nooit ontmoet? Dat is Paul.’ Cissy draait zich om naar iemand anders en Honor blijft kijken.

Er staan mensen om hem heen, maar hij is alleen. Ergens lacht iemand heel hard en in plaats van te kijken naar de bron van dat gelach draait hij zijn hoofd en kijkt op, recht in Honors ogen.

Voor het eerst heeft ze het gevoel alsof ze valt.

‘Hallo? Kun je me horen?’

Honor deed haar ogen open en hield haar hoofd schuin. Een

wazige vlek boven haar, twee wazige vlekken, in geel en groen gekleed. ‘Paul?’

‘Ik ben Derek, en dit is Sanjay. Wij zijn de ambulancebroeders. Kunt u even in mijn hand knijpen? Dus we zijn van de trap gevallen?’

‘Ik wel. Jullie ook?’ Haar mond voelde droog. Hoeveel bloed? Hoeveel tijd? Een van de broeders was bezig met haar hoofd, om met een beetje geluk het bloeden te stoppen. Ze hoorde dat er verpakkingen opengescheurd werden, het geritsel met verband. Ze probeerde overeind te komen, wat van haar waardigheid terug te krijgen. Ze had hem Paul genoemd. Wat gênant.

‘Hoe heet u?’

‘Honor Levinson.’

‘Kunt u me zeggen welke dag het vandaag is?’

‘Dinsdag 11 april. U zult echt met moeilijker vragen moeten komen.’ Haar stem klonk raspend en hard.

‘Ik werk eerst even mijn lijstje af en dan beginnen we daarna aan de lastige quizvragen, goed? Gebruikt u medicijnen?’

‘Ik ben tachtig, natuurlijk gebruik ik medicijnen. Ze staan in het medicijnkastje in de badkamer.’

‘Bloeddruk tachtig over vijftig, Sanjay. Bent u duizelig, mevrouw Levinson?’

‘Ja.’

‘Bent u hier alleen?’

‘Denkt u dat ik anders mijn ondergoed op de trap zou laten liggen?’ Ze deed haar ogen dicht en verbeet zich terwijl de broeders haar optilden en een nekkraag omdeden om haar nek te stabiliseren.

‘Ze heeft zich waarschijnlijk helemaal van onder aan de trap naar de telefoon gesleept,’ zei een van de ambulancebroeders. ‘Indrukwekkend.’

‘Morfine,’ hijgde ze.

‘Geen zorgen, we hebben gas en lucht in de ambulance en u bent in no time in het ziekenhuis. Is er iemand die we voor u kunnen bellen, mevrouw Levinson?’

‘Doctor. Doctor Levinson.’

‘Is dat uw man?’

‘Nee, dat is verdomme niet mijn man. Dat ben ik. Er is niemand die u kunt bellen.’

Ze legden haar op een brancard, voorzichtiger dan ze voor mogelijk hield, en brachten haar naar buiten, waar de ambulance stond te wachten. Honor hield haar ogen gesloten, want ze wilde geen voorbijgangers zien die zich vergaapten aan de hulpeloze oude dame die uit haar huis gedragen werd, frêle als een takkenbosje. Ooit kende ze al deze mensen, iedereen in alle huizen in de buurt. De tranen op haar wangen koelden af in de buitenlucht.

‘Niemand,’ fluisterde ze terwijl ze haar veilig achter in de ambulance lieten glijden, en ze als een lied hun namen in gedachten herhaalde, de namen van niemand.

Paul, en Stephen. Stephen, en Paul.

2

Jo

‘Hé, man, wacht even!’ De tiener wurmde zich langs Jo, die met haar hele gewicht op de achterkant van de buggy leunde zodat de voorkant omhoogkwam en ze de bus in kon. Voor ze ook maar iets kon zeggen liet hij zijn buspas kort zien en schoot de trap op, schreeuwend naar zijn vriendjes.

‘Die had haast,’ zei Jo tegen Oscar, die naast haar op zijn duim stond te zuigen. Iris riep: ‘Nee!’ en gooide haar drinkbeker uit de buggy. Hij landde in de ruimte tussen de bus en de stoep en rolde uit het zicht.

‘O god. Sorry. Hou de buggy eens vast, Oscar. Ga maar naar binnen. Zo, ja. Blijf staan.’ Ze duwde de buggy naar binnen en zakte buiten de bus op handen en voeten. Degene die achter haar in de rij stond maakte misprijzende geluiden. ‘Eén seconde!’ riep ze opgewekt, en ze voelde onder de bus. De beker was bijna tot het voorwiel gerold. Ze pakte hem en stond op, met een rood hoofd, en haar dat uit zijn clip gezakt was, gewoon zo’n standaardmoeder van veertig die iedereen altijd voor de voeten liep.

‘Mama, de bus rijdt weg zonder jou!’ Oscars voorhoofd stond bezorgd, en zijn ogen paniekerig, klaar om te gaan huilen.

‘Nee, liefje, het komt goed.’ Jo klom snel de bus in, botsend tegen de boodschappentassen die aan het stuur van de buggy bungelden. Ze veegde de modder van de beker aan haar rok af en gaf hem weer aan Iris. ‘Nou vasthouden, lieverd. Sorry,’ zei ze tegen de bus-

chauffeur, en tegen de mensen achter haar, en tegen iedereen. ‘Mijn portemonnee is...’

Hij zat in de plooiën van de opgevouwen kap. Ze vond hem en ritste hem open. ‘Sorry, ik heb alleen een briefje van vijf.’

‘Geen wisselgeld,’ zei de buschauffeur. Jo keek achterom naar de andere mensen in de rij. Sommigen keken haar glazig aan, anderen wendden hun blik af.

‘Oké. Hou dan maar gewoon. Het is nog altijd goedkoper dan zelf parkeren.’ Met een ongemakkelijk lachje duwde ze het briefje onder het glazen scheidingswandje door.

‘Gaan we boven zitten, mama? Voorin?’ Oscar trok aan haar jas.

‘Niet met de buggy, liefje. Ga maar een plaatsje zoeken, dan parkeer ik Iris.’

Er was nog maar één stoel vrij, achter in de bus. Oscar klom erop terwijl Jo de buggy in de ruimte voorin manoeuvreerde. Gelukkig waren er dit keer geen andere buggy’s. Een vrouw in een jas die ze tot haar nek had dichtgeknoopt zat in de klapstoel voor ouderen en mindervaliden, en ze schonk Jo’s overvolle buggy een vuile blik.

‘Sorry,’ zei Jo. ‘We hebben flink geshopt.’ Ze keek van de ingesnoerde Iris naar Oscar, die in zijn eentje achterin zat.

‘Mama!’ gilte hij.

‘U vergeet uw kaartje!’ riep de buschauffeur.

Jo liep terug om het te halen. Terwijl ze het aannam ging haar telefoon over in haar zak. Ze duwde het kaartje in haar zak, bij haar mobieltje, en ging terug naar Iris. Het kleintje grijnsde en stak haar handjes uit naar haar moeder. Haar mond zat onder de chocoladevlekken, ook al had Jo haar schoongeveegd met een servet toen ze klaar waren in de lunchroom. Die vlekken kwamen altijd weer terug. Hoe kon dat?

‘Ik zal je er even uit halen, schatje,’ zei ze lachend, en de bus trok hard op. Ze kon zich nog net staande houden aan de stang, en hoorde dat Oscar haar riep met een stem waarin de paniek begon door te klinken.

‘Oscie!’ zei Iris tegen haar.

‘Wacht even.’ Ze maakte Iris los en het kleine meisje gooide haar plakkerige handjes om haar nek, haar zoete adem tegen haar wang. Zonder Iris’ gewicht kiepte de buggy achterover onder het gewicht van de boodschappen. Jo trok hem met één arm overeind, terwijl ze met de andere haar dochter vasthield. De vrouw op de klapstoel zuchtte.

Ben je vergeten hoe het was om kinderen te hebben, ouwe taart, dacht Jo, maar ze glimlachte en zei: ‘Sorry,’ en droeg Iris door het gangpad naar waar haar broertje zat. Ze liep langs nog een groepje pubers in schooluniformen die met koptelefoons op zaten of keihard met elkaar zaten te praten, hun lange benen dwars over bankjes die ze absoluut niet van plan waren vrij te maken. In haar zak stopte haar telefoon met rinkelen. Ze pakte Oscar met haar andere arm op, trok beide kinderen op schoot, al zakte Oscar er weer half af omdat hij langs de man naast hen naar buiten wilde kijken.

De buggy viel weer om. De vrouw keek nog veel vuiler en verplaatste haar handtas nadrukkelijk een paar centimeter naar rechts.

Ik zal Sara morgen dit verhaal vertellen, dacht Jo. Kunnen we lachen.

‘Mama.’ Oscar werd onrustig. ‘Ik heb honger.’

‘Nog even, schat. En je hebt net een muffin op in het restaurantje.’

‘Ik heb héél erg honger.’

Jo voelde met haar hand in haar andere jaszak, de zak waar haar sleutels in zaten, niet haar telefoon, en viste er een klein plastic doosje uit. ‘Cheerios,’ zei ze, blij dat er iets anders in zat dan een vies snoetenpoetsdoekje. Ze pakte elke ochtend van dit soort kleine bakjes in, die ze op allerlei plekken verstopte, om ze als een konijn uit de hoge hoed te toveren op het moment dat ze afleiding moest kunnen bieden. Soms vergat ze het te doen. En soms vond ze een potje dat ze dagen ervoor had verstopt.

‘Nee!’ zei Iris en ze stak haar mollige handjes in de Cheerios. Ze vielen via Jo’s schoot op de bank en de grond. De man die bij het raam zat staarde recht voor zich uit.

‘Laat je wat over voor je broer?’ zei Jo.

‘Ik lust geen Cheerios. Waar is deze knop voor?’ Oscar drukte op de grote rode knop op de stang voor hem. Er klonk een belletje. Verrukt drukte hij er nog een keer op.

‘We zijn over tien minuten thuis!’ zei Jo, ook al zou het eerder twintig minuten zijn voor ze de nauwe straatjes van het centrum van Brickham uit zouden zijn en de bredere, groenere lanen van hun buitenwijk in zouden rijden. En dan nog een stuk lopen door het park en de heuvel af hun straat in voor ze thuis zouden zijn. Ze voelde de natte plekken onder de mouwen van haar jas, en haar haar zat waarschijnlijk van geen kanten. ‘Het is niet meer zo ver! Zullen we anders een liedje zingen?’

‘De wielen van de bus,’ zong Iris met een mond vol vochtige Cheerios.

‘Als u dat kind van u niet onmiddellijk laat stoppen met drukken op die verdomde stopknop, dan zet ik mijn bus nu aan de kant!’ schalde de stem van de chauffeur door de intercom van de bus. De pubers begonnen te lachen.

‘Sorry,’ zei Jo, maar het ging verloren in het lawaai, en ze pakte Oscars hand en hield hem in de hare. Hij wurmde zich los. ‘Je mag niet meer op die knop drukken, Oscar, dat heeft die meneer gezegd.’

‘Die meneer is stom,’ zei Oscar.

‘Oscar vindt het zo leuk in de bus,’ zei Jo tegen de man naast hen. ‘En hij is dol op knopjes indrukken. Wat voor knopje dan ook. Thuis is hij ook altijd bezig met de afstandsbediening van de tv. Hij wordt vast computerprogrammeur, of ingenieur.’

De man gromde en keek uit het raam. Ze reden langs Jo’s oude straat, waar ze vroeger woonde met Stephen en Lydia. Als ze haar best deed kon ze de gevel van hun oude huis zien. Dan de heuvel op, de weg af, de buitenwijken door, stoppend om steeds weer sissend en steunend mensen uit te laten en in te laden.

‘Ik heb echt heel erg honger, mama,’ zei Oscar. ‘En ik verveel me.’

‘Wil je even met mijn telefoon spelen?’ Oscar knikte heftig en Jo liet hem haar mobieltje uit haar jaszak vissen. ‘O, ik heb een telefoonje gemist. Wie denk je dat dat was? Lydia?’

‘Nee,’ zei Iris, stuiterend op Jo’s schoot, haar handje uitgestrekt om ook de mobiel te pakken. Iris vond het leuk om naar haar grote zus te bellen. Jo hield de telefoon op en keek bedenkelijk naar het gemiste telefoonnummer op het scherm. Het was een Londens nummer dat ze niet kende, en er was een boodschap ingesproken.

‘Heel even, schat, eerst nog een berichtje afluisteren.’ Ze kreeg een akelig voorgevoel toen ze haar voicemail belde.

‘Dag, mevrouw Merrifield, dit is Ilsa Kwong van het Homerton University Hospital. Zou u mij misschien zo snel mogelijk kunnen terugbellen op dit nummer? Dank u.’

Lydia. O god, Lydia. Ze heeft de trein naar Londen genomen en is daar aangereden door een bus. Of door een auto. Of gemolesteerd door wildvreemden. Waarom heeft ze me niet zelf gebeld, waarom is ze zomaar weggegaan zonder mij iets te zeggen, mijn kleine meisje, o Stephen –

‘Mama, ik wil Angry Birds spelen.’

‘Heel even, Oscar,’ zei ze terwijl ze de voicemail afbrak. ‘Mama moet even snel bellen.’

Het kon niet om Lydia gaan. Waarom zou het om Lydia gaan? De school was nog maar net uit. Lydia was nu met Avril op weg naar huis, en ze zouden in het park blijven hangen om met de jongens te geinen, maar niet te lang, want ze had huiswerk. Jo dacht niet redelijk na, was een overbezorgde moederkloek. Toch controleerde ze haar telefoon of er soms gemiste oproepjes waren van Lyddie.

‘Maar ik wil Angry Birds spelen!’

‘Dat mag zodra ik klaar ben met bellen, schatje.’ Haar vingers trilden terwijl ze het nummer intoetste. Ze drukte Iris tegen zich aan en snoof de geur van chocola en kind op terwijl ze dacht aan Lydia op deze leeftijd, bijna twee, plakkerig en zo lief.

De telefoon ging een paar keer over voor er opgenomen werd – zo lang dat Jo het hele scenario in haar hoofd kon afspelen: Lydia die van de stoep af stapte, voor een bus, in coma een ziekenhuis...

‘Thomas Audley-afdeling, u spreekt met Ilsa Kwong.’

‘O, hallo,’ zei Jo in haar telefoon, zogenaamd opgewekt. De irritatie van de man naast hen was voelbaar. ‘Met Joanne Merrifield. U had mij gebeld?’

‘Joanne Merrifield.... Joanne Merrifield. Een moment, dan zoek ik mijn aantekeningen er even bij.’

Jo klemde de telefoon nog vaster in haar greep en drukte haar jongste dochter nog steviger tegen zich aan.

‘Mama, ikke,’ jammerde Iris.

‘Waarom willen mensen toch altijd zo nodig bellen in het openbaar vervoer?’ zei degene die vlak voor Jo zat, een van de mensen die niet waren opgestaan voor haar en haar twee kleine kinderen. ‘Alsof het ons interesseert wat zij te vertellen hebben.’

‘U belde me vijf minuten geleden?’ probeerde Jo, die nu voor het eerst aan Richard dacht, die te snel had gereden, of had zitten bellen achter het stuur. Maar als Richard gewond was zouden ze haar niet bellen.

‘Ah, ja, hier heb ik het. Mevrouw Merrifield, uw moeder ligt hier bij ons op de afdeling, ze is vanmiddag opgenomen.’

‘Mijn moeder? Mijn moeder is.... O, bedoelt u soms Honor?’

‘Honor Levinson, inderdaad. Ze is thuis gevallen. Ze gaf ons uw nummer als haar naaste familie.’

‘Oké. Dan moet ze... Dan moet ik...’ Jo zweeg even en dacht vooruit, plannend, zoals altijd. In haar hoofd was ze altijd bezig met het verschuiven van omstandigheden en verantwoordelijkheden.

‘Mama, honger!’

Oscar zat tegen haar aan gedrukt en trok aan haar mouw. Ze waren nog niet bij hun halte, maar ze waren dichtbij genoeg om uit te stappen en te lopen. Jo drukte op de rode knop.

‘Ikke drukken!’ kraaide Iris in haar oor.

De zuster, of wie het ook maar was aan de andere kant van de lijn, bleef stil. Jo zag voor zich hoe ze met haar ogen rolde en ondertussen doorging met haar administratie. Multitasking.

Ze hield Iris omhoog zodat die ook nog een keer kon drukken, wat ze deed met een blij gillette. ‘Jij mag nu ook nog een keer drukken, Oscar,’ fluisterde ze, en toen zei ze in de telefoon: ‘Het spijt me, ik zit met mijn kinderen in de bus en we zijn bij onze halte. Bedankt voor uw belletje. Wilt u alstublieft tegen Honor zeggen dat ik vandaag langskom, zodra ik de kans krijg.’ Ze hing op. Oscar zat onophoudelijk op de knop te drukken. ‘Oké, liefje, we moeten eruit.’

Oscar sprong van haar schoot en marcheerde naar de voorkant van de bus, zijn roodharige hoofdje op en neer deinend. Jo liep met Iris in haar armen achter hem aan. Toen ze zich bukte om de omgevallen buggy op te pakken remde de bus, en ze wankelde en kwam met haar heup tegen het bagagerek aan.

‘Wacht even!’ riep ze, en om sneller weg te komen reed ze de buggy naar de deur zonder Iris er eerst in te zetten.

‘Dank u wel!’ zong Oscar tegen de chauffeur toen die de deur opendeed.

‘Dankoe!’ riep Iris in het voorbijgaan.

Dat vond Jo wel voldoende dankbaarheid. Ze duwde de buggy de stoep op, pakte Oscar bij de hand en stapte de bus uit, met Iris op haar heup. De bus siste achter hen en reed al bijna weg nog voor ze goed en wel buiten waren.

De buggy viel om.

‘De volgende keer gaan we met de auto,’ zei Jo terwijl ze hem weer overeind zette en Iris wat steviger op haar heup zette. ‘Je hebt avonturen en je hebt avontúren. Zullen we hardlopen?’

Oscar slaakte een kreet en rende de brede stoep af tussen de keurige tuinen door, richting park. Jo holde achter hem aan, de buggy met een hand sturend. Lyddie zou al thuis zijn, of in elk geval bijna, of misschien zouden ze haar nog wel zien in het park. Jo zou de kinderen neerzetten en iets uit de vriezer halen, even snel Lyddies schooluniform voor morgen strijken, de boodschappen opruimen, haar haar borstelen en haar tanden poetsen en in de auto springen. Met een beetje mazzel zou ze voor vijf uur in de

trein naar Londen zitten. In de metro was het dan spitsuur – zou ze dan toch maar met de auto moeten gaan? Hoe zou het nu op de rondweg zijn?

Onder het hollen dacht ze aan Honor. Een val. Ze kon zich niet voorstellen dat Honor ooit zou vallen. Ze zag Honor alleen recht-
overeind voor zich.

3

Lydia

Het begon met yoghurt.

Klinkt dat dramatisch, of dom? Het boek over schrijven dat ik aan het lezen ben zegt dat je verhalen altijd met een dramatische zin moet beginnen, om de lezer mee te trekken. Het probleem is natuurlijk: hoe kun je een dramatische zin verzinnen als je nooit iets dramatisch meemaakt? Hooguit een reeks kleine dingetjes die je meer zorgen opleveren dan je zou denken als je er als buitenstaander naar keek.

Nou ja, wat er met papa gebeurd is was natuurlijk wel dramatisch, maar daar was ik niet bij.

Goed, het begon wel echt met yoghurt, dus zo zal ik mijn verhaal beginnen. Ik stond in de rij voor de lunch en stond te twijfelen tussen een aardbeien- en een abrikozenyoghurtje. Ik lust helemaal geen abrikoos, maar de abrikozenyoghurt was mager en die met aardbei was met volle yoghurt. Niet dat het mij ook maar één biet kan schelen hoeveel vet er in mijn yoghurt zit, maar Avril zit de hele tijd op elke verpakking te checken hoeveel gram vet en koolhydraten erin zit, en dat vult ze dan in op een of andere app op haar telefoon. Erin en Sophie en Olivia doen het ook, want zij zijn van die eetstoornismeisjes, en om de een of andere reden doet Avril het nu ook vanwege de denkbeeldige cellulitis op haar dijen. Dit kan nooit lang duren. Ze kan geen weerstand bieden aan Maltesers.

Maar op dit moment is het nog een obsessie, en ik wist dat als ik aan ons tafeltje zou gaan zitten met volle yoghurt terwijl ik ook al een flinke lunch achter mijn kiezen had, ze elke hap die ik zou nemen zou volgen,

en dat ze die er direct bij mijn heupen aan zouden zien vliegen. Niet dat het mij iets uitmaakt wat die boulimiabuddy's denken. Ik eet als ik trek heb, zoals elk normaal mens.

Maar ja, Avril. Dus pakte ik de abrikoos.

'Hé, lesbo, schiet eens op, met die dikke reet van je.'

Het was Darren Raymond, die voor me in de rij stond – ik herkende hem aan de pukkels in zijn nek, het uitzicht waar ik tijdens elke wiskundeles van mag genieten. Hij had het tegen iemand die voor hem bij het serveerluik stond. Een lang, log meisje dat haar blad voor zich uitgestoken hield. Het was dat nieuwe kind met die vreemde naam.

'Ja, opschieten jij. Je houdt de hele rij op,' zei een andere jongen.

'Er staan hier mensen die trek hebben in iets anders dan een andere poes.'

De rij barstte in lachen uit. Het nieuwe meisje had een vuurrood hoofd. Haar ogen waren op zoek naar een volwassene, iemand die hier iets van zou kunnen zeggen, die de jongens op hun vingers kon tikken voor hun foute taal, maar de lunchdames stonden al niet meer achter het buffet.

'Ik... Ik sta te wachten op mijn lunch,' stamelde ze. 'Ik... Het is een speciale lunch. Glutenvrij.'

'Het is een speciale lunch, glutenvrij,' spotte een van de jongens. Ik kon niet zien wie het was. Maar ik zag wel de handen van het meisje om haar blad: witte knokkels, trillend. Ik wist niet meer precies hoe ze heette, maar je zag zo hoe ze zich voelde.

'Met een kutsmaak,' zei Darren, de grote grappenmaker.

'Doe even normaal,' riep ik tegen hem. 'Jij zult nooit weten hoe kut smaakt, Darren. Hooguit in je dromen.'

Bulderend gelach. Darren Raymonds pukkelnok trok rood op. Aan de andere kant van het luik verscheen een lunchdame met één bord eten. Ze keek met een half lachje om zich heen om te zien wat er zo leuk was. Ik wurmde me langs de rij om mijn yoghurt af te rekenen (terzijde: 1,40 is veel te veel voor zo'n piepklein potje bacteriën met een fruitsmaak).

Aan tafel was Avril bezig een kraanvogel te vouwen van haar servetje. Toen ik naast haar ging zitten zette ze hem voorzichtig op haar hand: hij was zo licht, hij woog bijna niks. Iets in de knik van zijn hals deed me aan haar denken.

‘Dat is je beste tot nu toe,’ zei ik tegen haar.

‘Hij is voor jou. Een cadeautje ter ere van je terugkeer.’

‘Nou, dank je, schat.’ We keken elkaar samenzweerderig aan. Jij en ik tegen de rest van deze idioten.

Schat.

Erin zat een rietje te misvormen. ‘Ik snap niet dat jij zo veel kunt eten en toch zo dun blijft, Lyd.’

‘Hekserij,’ antwoordde ik terwijl ik de folie van mijn yoghurtje trok, hoewel Erin me eigenlijk geen vraag stelde. Je hoeft geen genie te zijn om te snappen dat ik veel kan eten en slank blijf omdat ik elke week iets van een miljoen kilometer hardloop. Ze wilde me alleen een onzeker gevoel bezorgen, want zo zou ze zich zelf voelen als ze meer at bij de lunch dan een appeltje. Terwijl iedereen heus wel weet dat ze ’s avonds altijd haar eigen gewicht aan Doritos opeet en weer uitkotst.

Maar goed, ik haalde dus de folie van mijn yoghurtje en ik stak net mijn plastic lepeltje erin, want ze vertrouwen ons niet met echt bestek – meneer Graham heeft altijd zijn mond vol van het milieu; hij moet echt eens gaan praten met de cateringmensen want die doen alleen maar aan plastic – toen ik merkte dat er iemand naast me stond.

Het was dat nieuwe meisje, hoe ze ook heette, iets met een B. Op haar bord lag een oranje prutje; haar wangen waren nog steeds knalrood. Of misschien zag ze er wel gewoon altijd zo uit. Ze had kort haar dat toch voor haar ogen hing, omdat haar pony te lang was.

‘Ik wilde – ik wilde alleen even zeggen...’ zei het meisje. ‘Nou ja. Dankjewel.’

Alle andere meisjes aan tafel keken naar ons. Ik kon hen letterlijk de stoelen horen tellen: vijf stoelen waar iemand op zat, eentje waar alle boeken en etuis en truien op gedumpt waren. De scheiding in het haar van het nieuwe meisje stak wit af tegen haar donkere haar. Haar trui was te nieuw en haar rok was te lang, en hing boven witte, omgevouwen enkelsokjes.

Ik haalde mijn schouders op. ‘Die jongens deden dom, en ik wilde weer terug naar mijn lunch.’

Het nieuwe meisje knikte en bleef nog even staan, alsof ze overwoog ons

te vragen onze spullen weg te halen zodat zij kon zitten. Maar toen liep ze door. Ze vond een leeg tafeltje aan de andere kant van de kantine.

‘Wat was dat?’ vroeg Avril. ‘Waarom kwam ze je bedanken?’

Ik vertelde het aan hen. Avril moest lachen, en de andere meisjes giechelden en keken naar Darren Raymond en zijn tafel, waar iedereen stukjes brood naar elkaar zat te gooien. Darren is een ongelofelijke nerd die alleen maar met wiskunde en computers bezig is, en hij heeft nog pukkels ook. Hij is typisch zo iemand die iemand nodig heeft om belachelijk te maken zodat niemand merkt hoe sociaal ongemakkelijk hij eigenlijk is.

‘Wat een sukkel,’ zei Erin heftig zuchtend. ‘Je ziet toch zo dat ze niet gay is.’

‘O ja?’ vroeg ik terwijl ik de yoghurt van mijn lepel likte. Het smaakte nergens naar. ‘Waar zie je dat dan aan?’

‘Ze lijkt totaal niet op Georgie en Whitney.’

‘Ik ben geen deskundige, maar volgens mij zien niet alle lesbische meisjes er precies hetzelfde uit,’ zei Avril.

‘Maar ze heeft wel een rare naam,’ zei Sophie. ‘Het is een jongensnaam.’

‘En dat kapsel,’ zei Olivia. ‘En ze kan ook wel wat make-up gebruiken.’

‘En ze mag wel een paar kilo afvallen.’

‘Dat ze lelijk is wil nog niet zeggen dat ze een pot is,’ zei Erin. ‘Georgie en Whitney zijn niet lelijk. Tenminste, Whitney niet.’

‘Oeh, jij bent op Whitney,’ giebelde Sophie.

‘Hou je kop.’

‘Het lijkt me vreselijk als ze me voor pot uitmaken,’ zei Avril. ‘Hé, mag ik een beetje van jouw yoghurt, Lyd? Ik heb nog zo’n honger.’

Ik schoof het potje haar kant op. ‘Neem jij de rest maar. Ik heb geen zin meer.’ Ik pakte de papieren kraanvogel op die ze had gemaakt.

Het nieuwe meisje zat alleen aan haar smurrielunch. Ik keek niet haar kant op, maar ik wist dat ze daar zat. Ik kon haar voelen zitten, en de rest van de dag moest ik aan haar denken, dus daarom schrijf ik nu ook over haar.

Het was zo dom van me. Nu is er ineens een soort band tussen ons, en zal ze me steeds opvallen, terwijl ik eerst nooit op haar hoefde te letten. Nu zal ik steeds zien dat het nieuwe meisje helemaal geen vrienden heeft;

dat haar witte sokken bijna dezelfde kleur hebben als haar benen; dat mensen over haar roddelen en haar met de nek aankijken. Nu zal het me steeds opvallen als mensen gniffelen als de leraren haar rare jongensnaam noemen. Die trouwens ook weer niet zó raar is. Achteraf zei iemand hoe ze heet: Bailey. Er zijn zo veel meisjes met een jongensnaam. En niemand valt Tyler of Billie lastig. Als het nieuwe meisje cooler was geweest, was ze er best mee weggekomen.

Maar ze is niet cool. Ze torst die naam met zich mee zoals ze haar overgewicht meetorst, en haar make-uploze gezicht en haar glutenvrije lunch. En die kleinemeisjessokken.

God, kon je dat soort mensen maar zeggen wat ze zouden moeten doen. Pas je aan, kijk uit je doppen en doe wat iedereen doet. Dat is zo veel makkelijker. Mensen letten de hele tijd op je. Ze trekken conclusies over je. Dan kun je maar beter zelf de hand hebben in wat ze in je zien.

Maar zoiets kun je niet zeggen. Niet tegen iemand die dat niet instinctief aanvoelt. Niet tegen iemand met geen enkel talent voor zelfbehoud.

Ik zat vandaag aan die lunchtafel, liet de kraanvogel ronddraaien op mijn hand terwijl ik voelde dat Avril yoghurt zat te eten met mijn lepel en dat de anderen om me heen zaten met hun geklets en zekerheid. Een bubbel, even teer als die papieren vogel.

Ik aaide hem, heel langzaam. Eerst over het ene zorgvuldig gevouwen vleugeltje, en toen over het andere, en ik zag ze buigen onder mijn aanraking.

Ik heb hem nog. Hij zit op dit moment op mijn bureau naar me te staren.

Klinkt dat dramatisch, of dom?

‘Kom op, Lyd, doe eens een foto,’ zei Harry. Hij hing tegen de muur alsof hij poseerde voor de cover op het album van een boyband.

Lydia was anders doorgelopen, maar de gang was hier vrij smal en ze moest haar pas vertragen vanwege het effect dat Harry Carter op het voorbijgaande verkeer had. Ze bleef staan en nam een pose aan. ‘Toe maar dan.’

Hij pruilde. ‘Je weet best dat ik het over een heel ander soort foto heb.’

‘O, hoi, Harry,’ zei Avril.

‘Ik weet heel goed wat voor soort foto jij bedoelt,’ zei Lydia tegen hem. ‘Zie ik er soms uit alsof ik stom genoeg ben om jou een foto te geven die je op internet gaat delen met die sneue vriendjes van je?’

Harry begon nog breder te glimlachen. Hij had heel erg witte tanden, recht en regelmatig, zoals een popster, en hij had een kuiltje in zijn wang waar de helft van de bovenbouw dolgraag aan wilde zitten. Sophie had zijn naam minstens duizend keer achter op haar collegeblok geschreven.

‘Ik heb gehoord wat je tijdens de lunch hebt gezegd,’ zei hij. ‘Je hebt Darren Raymond van alles over je poes verteld.’

‘Wat ik zei was dat hij nog in geen duizend jaar bij de mijne of bij die van wie dan ook in de buurt zou komen.’

‘Ik vind je een lekker ding.’

‘Je vindt maar. Vinden staat vrij.’

Pas je aan, kijk uit je doppen en doe wat iedereen doet. Hoewel Lydia in dit geval deed wat ze op televisie had gezien, want in het echte leven gaf niemand Harry Carter ooit weerwoord.

Hij leunde naar haar toe en fluisterde: ‘Neem er eentje in de plee, na school en stuur die maar even naar me. Ik zal hem aan niemand laten zien, dat belooft ik.’

‘Had je gedroomd,’ zei ze, en ze knipoogde voor ze zich van hem afkeerde.

‘Ik droom hetzelfde als Darren Raymond!’ riep Harry hun na, waarna hij zich lachend omdraaide naar zijn vrienden.

Ze haakte haar arm in die van Avril. ‘Kom, anders komen we nog te laat en dan kunnen we niet naast elkaar zitten.’

‘Ga je het doen?’

‘Ga ik wat doen?’

‘Harry een foto sturen?’

‘Waarom zou ik dat in godsnaam doen?’

Ze waren vroeg genoeg in het lokaal, dus achterin waren er nog twee tafeltjes naast elkaar vrij.

‘Hij is echt knap,’ zei Avril. ‘En volgens mij vindt hij je leuk.’

‘Niet mijn type.’

‘En misschien krijg je wel een foto van hem terug.’

‘Getver.’

‘Vind je hem echt niet leuk? O, heb jij een potlood voor me?’

Lydia gaf Avril een potlood. ‘Wat zit je nou te emmeren over Harry? Vind je hem zelf soms leuk?’

‘Nee, ik zeg niet dat ik Harry leuk vind – ik vroeg me alleen af of hij soms iets voor jou is.’

‘Ik dacht namelijk dat jij meer van Zane was.’

Avril haalde haar schouders op. ‘Hij is een beetje... Ik weet niet. Saai.’

‘Hoe kun je nou weten dat hij saai is? Hij zegt nooit wat.’

Zane was veel te dom voor Avril. Hij was totaal ongevaarlijk.

‘We hebben gisteravond gefacebookt.’

‘Kan Zane dan typen? Wat een verrassing.’

‘Hij kan niet spellen.’

Lydia lachte opgelucht. ‘Dus je bent op zoek naar een speller?’

‘Ik wil gewoon iemand die iets te melden heeft.’

‘Zoals Harry?’

‘Dat zei ik niet.’

‘Hoe slecht was het precies, zijn spelling?’

Avril haalde haar telefoon uit haar tas om het haar te laten zien; Lydia boog zich over haar bureau.

‘Juffrouw Toller? Juffrouw Levinson?’ zei mevrouw Drayton, die het lokaal binnenkwam, en Lydia lanceerde zich meteen terug in haar stoel. ‘Is dat jouw telefoon, Avril? Zou ik je mogen verzoeken om die uit te zetten en hem de rest van de les aan mij te geven? We hebben nog maar een paar weken tot jullie examens en ik heb graag jullie volledige aandacht. Pak je exemplaar van *Far from the Madding Crowd* erbij en lees maar aan ons voor vanaf bladzijde 115. Begin bij het begin van het hoofdstuk.’

Avril keek Lydia boos aan en legde haar telefoon in mevrouw Draytons hand. Ze trok haar beduimelde, volgekladde exemplaar van de roman uit haar tas terwijl mevrouw Drayton haar buit op haar bureau legde als waarschuwing voor iedereen die van plan was om tijdens de les Engels berichtjes te sturen of te tweeten. *'The Hollow Amid the Ferns,'* begon ze.

Lydia stak haar vinger op de juiste plek in haar boek en keek naar Avril.

Als je bijna al je tijd met iemand doorbrengt kijk je eigenlijk nooit goed naar hem of haar. Dan heb je het veel te druk om samen naar van alles te kijken. Zelfs als je met elkaar kletst kijk je elkaar niet echt in de ogen. Hooguit in het voorbijgaan, maar dan keek je snel weg en staarde naar iets anders.

Haar zo te bekijken was als een gestolen chocolaatje laten smelten op je tong.

Avril had heel donker haar, bijna zo bruin dat het zwart was. Ze veegde het altijd achter haar oren. Haar nagels waren kortgeknipt. Ze droeg een klein schelpenringetje dat Lydia voor haar had meegenomen van Naxos, toen ze daar op vakantie was, voor mama en Richard uit elkaar gingen.

Haar wimpers waren lang en donkerder dan haar haar. Ze had een sproet op haar jukbeen, en sproeten die tevoorschijn kwamen als de zon scheen. In allebei haar oorlellen had ze twee gaatjes – Avrils moeder had de extra gaatjes nog niet ontdekt. Lydia had er ook vier. Ze hadden ze in de voorjaarsvakantie laten zetten. Het gaatjespistool was vast komen te zitten in Lydia's oor en het gaatje had gebloed. Na afloop waren ze naar McDonald's gegaan en Lydia had een ijsblokje uit haar cola tegen Avrils kleine, opzettelijk aangebrachte wond aan gehouden. Het smeltende ijs druppelde op haar blote arm en Avril had het met een vinger weggeveegd.

'Hij had haar gekust,' las Avril, duidelijk maar niet luid, want dat had haar stem niet nodig. Avril was altijd heel goed verstaanbaar. In de brugklas stond ze al voor in de klas om haar boekverslag voor te lezen. In die tijd droeg ze nog vlechten en Lydia had haar moeder

gevraagd om haar haar ook zo te doen, ook al zakten haar vlechten altijd uit. Ze droegen ook altijd precies dezelfde schoenen, met een bandje over de wreef. Toen al deed Lydia altijd haar ogen dicht om naar Avrils stem te luisteren.

Ze hadden elkaar gemaakt tot wat ze nu waren. Avrils haar, Lydia's lach; Lydia's vakantie, Avrils vinger. Ze kochten tegelijk dezelfde kleren, hoewel die hun ieder heel anders stonden. Hun geschiedenis stond op hun hele lichaam te lezen.

Dat zou nooit veranderen.

'Lydia Levinson?'

Gelach bracht haar weer terug naar het heden. Ze zat aan haar bureautje achter in de klas van mevrouw Drayton en iedereen in het lokaal zat omgedraaid naar haar te staren.

'Ik weet dat Avril ontzettend knap is,' zei mevrouw Drayton, 'maar nu is het jouw beurt om voor te lezen.'

Avril glimlachte. Ze rolde met haar ogen en gebaarde dat de lerares niet spoorde. Iemand grinnikte. Voor in het lokaal hoorde Lydia de naam: 'Bailey.'

De blos die ze zo haatte kroop op in haar hals.

'Het volgende hoofdstuk? *Particulars of a Twilight Walk?*'opperde mevrouw Drayton. Lydia sloeg de bladzijden om, schraapte haar keel en begon te lezen.